

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1.Descrierea
situației actuale

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori cu modificările ulterioare, s-a creat posibilitatea ca debitorii, persoane fizice sau juridice, să poată solicita suspendarea plății ratelor scadente aferente împrumuturilor reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, cu până la 9 luni, dar nu mai mult de 31.12.2020.

De prevederile ordonanței de urgență au beneficiat debitorii care au încheiat un contract pentru obținerea unui credit care nu a ajuns la maturitate și pentru care creditorul nu a declarat scadența anticipată, anterior intrării în vigoare a actului normativ.

Facilitatea a putut fi acordată doar pentru creditele care nu înregistrau restanțe la data instituirii stării de urgență pe teritoriul României sau debitorii au efectuat plata acestor restanțe până la data solicitării suspendării obligației de plată.

Pentru a beneficia de suspendarea plății ratelor, dobânzilor și comisiunilor, debitorii puteau formula solicitarea, în format letric sau prin poșta electronică, până la data de 15 iunie 2020.

Dobânda datorată de debitori corespunzătoare sumelor

	scadente a căror plată este suspendată se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eșalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior perioadei de suspendare. Prin excepție, pentru creditele ipotecare contractate de persoane fizice dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare. Statul român garantează în procent de 100% dobânda aferentă perioadei de suspendare pentru creditele ipotecare contractate de persoanele fizice. Soldul total al creditelor pentru care au fost aprobate solicitări de amânare la plată până la finalul lunii septembrie 2020, în contextul epidemiei COVID-19, se ridică la 42,9 miliarde de lei și au fost acordate unui număr de aproximativ 558.000 de debitori, cuantumul acestor credite reprezentând 14,7% din totalul creditelor acordate de către sectorul bancar. Din totalul de 42,9 miliarde de lei reprezentând creditele amânate prin moratoriul legislativ și cele non-legislative, 32,4 miliarde de lei reprezintă sumele amânate prin moratoriul legislativ și 10,5 miliarde de lei prin moratoriile non-legislative. Conform prevederilor ghidului Autorității Bancare Europene (ABE) referitor la moratoriile legislative și non-legislative aplicate plății împrumuturilor în contextul crizei COVID-19 (EBA/GL/2020/15) se rețin următoarele: - Decizia privind amânarea ratelor trebuie să fie realizată pentru o gamă largă de debitori, condițiile trebuie să fie aceleași pentru toți debitorii care pot face obiectul moratoriului, - De prevederile prelungirii moratoriului legislativ trebuie să poată beneficia nu doar debitorii care
--	---

	au aplicat pentru cel prezent, ci și orice alt nou debitor, dacă sunt îndeplinite condițiile generale stipulate în ghidul ABE, altfel utilitatea prelungirii mecanismului va fi foarte redusă. Motivul principal este că majoritatea debitorilor actuali au optat pentru o perioadă de amânare la plată cuprinsă între 7 și 9 luni, iar prevederile ABE permit aplicarea unui tratament specific doar în cazul suspendărilor cumulate mai mici de 9 luni, - Condițiile de selecție actuale pentru firme și populație trebuie menținute și nu trebuie adăugate altele noi care ar crea un regim diferențiat. În lipsa moratoriilor și a măsurilor de suspendare a clasificării ca neperformante a creditelor care fac obiectul moratoriilor, soldul creditelor neperformante asociate sectorului real ar fi fost mai mare cu circa 5 miliarde lei (la septembrie 2020), reprezentând un volum adițional de 38 la sută din soldul total de credite neperformante consemnat în septembrie. Rata creditelor neperformante ar fi fost mai mare cu 4,4 puncte procentuale în cazul companiilor nefinanciare, respectiv cu 0,8 în cazul populației decât cea consemnată în prezent.
2.Schimbări preconizate	Prin proiectul de act normativ de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori sunt aduse următoarele modificări: - Crearea posibilității de a solicita suspendarea plății ratelor de capital, dobânzilor și comisioanelor pentru o perioadă de maximum 9 luni atât pentru creditele pentru care s-a obținut deja suspendarea obligațiilor de plată, cât și pentru cele pentru care nu s-a aplicat această facilitate, - Perioada maximă de 9 luni include și perioada pentru care au fost suspendate creditele în baza

	moratoriului legislativ sau a unui moratoriu non-legislativ, sau in ambele cazuri, - Solicitarile pentru suspendarea platii obligatiilor pot fi transmise creditorului pana la data de 15 martie 2021, acesta urmand a efectua analiza si emite decizia pana cel tarziu la 31 martie 2021, - beneficiază de aceste facilitati debitorii care au încheiat un contract pentru obținerea unui credit care nu a ajuns la maturitate și pentru care creditorul nu a declarat scadența anticipată, la data de 31 decembrie 2020, inclusiv, si care nu inregistreaza restante la data solicitarii. - Debitorii trebuie sa declare pe propria raspundere scaderea veniturilor/a incasarilor cu minim 25% din ultimele 3 luni anterioare solicitarii suspendarii obligatiilor de plata prin raportare la perioada similara din anii 2019/2020 - Pentru creditele ipotecare contractate de persoane fizice pentru care cererea de suspendare a obligatiilor de plata a fost formulată pana la 15 iunie 2020 potrivit legii, cu termen de incheiere a perioadei de amanare anterior intrarii in vigoare a prezentei ordonante de urgenta suspendarea obligatiilor de plata complementar pana la maxim 9 luni se aplica prin cumularea creantei/restului de creanta aferent/e dobanzilor calculate in prima perioada suspendata potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020 cu creanta aferenta dobanzilor calculate pentru a doua perioada suspendata potrivit dispozitiilor art. I. La creanta astfel rezultata dobanda este 0% si plata de catre debitor a acestei creante se va face esalonat in 60 de rate lunare egale incepand cu luna imediat urmatoare incheierii celei de-a doua perioade de amanare, - În termen de 10 zile de la publicarea prezentei ordonante de urgenta MF elaborează normele de aplicare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Modificarea modelului convenției de garantare se aprobă prin ordin al ministrului
--	---

	finanțelor în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență. - Prezenta ordonanța de urgență intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2021. <u>Practica moratoriilor în alte state europene</u> Moratorii pentru amânarea la plată au fost adoptate la începutul pandemiei COVID în majoritatea țărilor europene la debutul crizei sanitare (Austria, Belgia, Cipru, Germania, Grecia, Croația, Ungaria, Italia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia și Slovenia). În Europa, moratoriile au prevăzut în medie, între 6 și 12 luni de amânări. În 8 dintre statele membre (Bulgaria, Cehia, Grecia, Spania, Italia, Lituania, Portugalia și România) care au pus în aplicare măsuri legislative, au fost aplicate și moratorii voluntare la nivelul întregii industrii pentru creditele ipotecare. În iunie/iulie 2020 primele moratoria legislative au expirat (Bulgaria, Cehia, Germania, Grecia, Malta și România). În alte state membre moratoriile legislative vor continua să se aplice până în decembrie 2020/ianuarie 2021 (Cipru, Spania, Italia și Slovacia), martie 2021 (Lituania) sau noiembrie 2021 (Slovenia). În trei cazuri moratoriul a fost prelungit până în ianuarie 2021 (Austria), iunie 2021 (Malta) și septembrie 2021 (Portugalia).
3.Alte informații	Principalele avantaje ale facilității prevăzute în proiectul de act normativ: - Sprijin acordat persoanelor fizice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, întreprinderilor și IFN-urilor ale caror venituri au fost afectate de răspândirea virusului SARS – CoV -2, - Menținerea lichidității necesare desfășurării activității economice de către întreprinderi pe perioada de influență a SARS – CoV -2.
Secțiunea a 3-a <i>Impactul socio-economic al proiectului de act normativ</i>	

1. Impactul macroeconomic	Rezultatele implementării acestei facilități vor avea ca efect menținerea în activitate a companiilor implicat a locurilor de muncă furnizate de acestea pe perioada în care se manifestă efectele răspândirii SARS – CoV -2 și protejarea persoanelor fizice a caror venituri au fost afectate în această perioadă.
1^1. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ va avea impact favorabil asupra mediului de afaceri prin suspendarea cheltuielilor aferente creditelor contractate anterior datei intrării în vigoare a proiectului de act normativ în scopul susținerii activității curente pe perioada de influență a SARS – CoV -2.
2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ se adresează tuturor categoriilor de întreprinderi mici și mijlocii, având un impact direct pozitiv prin suspendarea pe un termen maxim de 9 luni a obligațiilor de plată ce decurg din contractele de credit încheiate anterior intrării în vigoare a proiectului de act normativ.
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
	2020 (mil lei)	2021 (mil lei)	2022 (mil lei)	2023 (mil lei)	2024 (mil lei)	

1.Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Proiectul de act normativ nu presupune o creștere/diminuare a veniturilor bugetare.
2.Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus din care: a) bugetul de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3.Impact financiar, plus/minus, din	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

care: a) buget de stat b) bugete locale	
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.
7. Alte informații	Garanțiile care vor fi emise în cadrul Programului pentru garantarea dobânzilor suspendate la plată aferente creditelor ipotecare acordate persoanelor fizice nu reprezintă plăți din bugetul de stat, ci determină exclusiv majorarea datoriei publice.

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Este modificată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori cu modificările ulterioare. Ca o consecință a modificării preconizate a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 37/2020, vor trebui elaborate acte normative de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 270/2020 privind normele de aplicare a Ordonanței de urgență a
--	---

	Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, precum și a legislației subsecvente.
1^1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate	La elaborarea proiectului de act normativ a fost consultată Asociația Română a Băncilor.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4.Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b)Consiliul Suprem de Apărare a Țării c)Consiliul Economic și Social d)Consiliul Concurenței e)Curtea de Conturi	a) Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.1300/2020 b) Nu este cazul c) A fost solicitat avizul Consiliului Economic și Social cu adresa nr. 61439/30.12.2020. d) Consiliului Concurenței a transmis adresa nr.3964/2020. e) Nu este cazul
6. Alte informații	Proiectul de act normativ este inițiat de Ministerul Finanțelor și este avizat Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Banca Națională a României și Ministerul Justiției.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Au fost respectate prevederile Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009. Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului a fost inițiat în condițiile art.7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale-înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

FLORIN-VASILE CÎȚU

